

ARCHIV NÁRODNÍ GALERIE V PRAZE

FRANTIŠEK BIDLO (* 1895 - † 1945)

Inventář osobního fondu

Časové rozmezí fondu: 1920–1945 (1959)

Značka fondu: 56

Číslo evidenčního listu NAD: 121

Evidenční číslo inventáře: 75

Zpracovala: Jiřina Janišová, Lucie Večerníková

Místo: Praha 1995, 2016

František Bidlo (1895–1945)

František Bidlo se narodil 3. září 1895 v Praze. Malířský talent se u něho projevoval už do mládí. Jako student gymnázia a poté obchodní školy ale neprosplival, proto ho otec poslal do Vídně, kde se vyučil kloboučníkem. V roce 1915 složil s dobrým prospěchem tovaryšskou zkoušku.

Za první světové války bojoval na italské frontě. Po demobilizaci pracoval v kloboučnickém závodě u Weisů v Celetné ulici v Praze. Ve volném čase se věnoval politické kresbě a karikatuře. Jeho kresby otisklo mnoho časopisů a novin, např. Trn, Rudé Právo, Rudý večerník, Tramp a další levicově orientované tiskoviny. Tvořil pod pseudonymem Fillinger.

Poprvé vystavoval v únoru a březnu roku 1932 v Krásné jizbě Družstevní práce v Praze. Za zmínku stojí i Bidlova výstava v Museu revoluce v Moskvě v dubnu 1933. Ve třicátých letech se zúčastňoval i mezinárodních výstav karikatury. Věnoval se také ilustraci knih, ročenek, gratulací i příležitostních tisků (Osudy psíka Alíka, Kniha veršů K. H. Borovského apod.).

Za druhé světové války byl při líčení historiky o Hitlerově konci v jedné pražské kavárně udán konfidentem gestapa, předvolán k výslechu, zatčen a převezen do Terezína. Tam pro něho 5. května přijel jeho bratr a dr. Jan Markalous. Nechali ho převézt na Bulovku, kde však František Bidlo již 9. května 1945 zemřel na skvrnitý tyfus.

Výběrová literatura o původci fondu

Konrád Karel, Nevzpomínky, Praha 1963

Thiele Vladimír, Bidlova čítanka, Praha 1959

Thiele Vladimír, Fůra humoru o známých lidech s obrázky Franty Bidla, Praha 1960

Vencl Slavomil, České grafické novoročenky / Czech New Year print, Pelhřimov 2012

Vimr Vladimír, Malá galerie českých malířů, Praha 1980

Vlčková Lucie, Krásná jizba (Výstavní činnost v letech 1929-1936), Praha 2009

Vývoj a dějiny archivního fondu

Pozůstalost Františka Bidla byla zakoupena od Štěpána Žáka prostřednictvím antikvariátu národního podniku Kniha v říjnu 1975. Štěpán Žák byl dědicem sběratele umění Jiřího Maška.

Charakteristika fondu

Písemnou pozůstalost Františka Bidla tvoří hlavně rozsáhlý dokumentační materiál pro monografii připravovanou Jiřím Maškem. Především se jedná o rukopisy článků, životopisné údaje, kritiky. Dochovala se i osnova publikace. Dokumentační charakter mají fotografie, několik originálních kreseb, katalogy, soukromá bibliofilie a novinové výstřižky.

Inventář byl vytvořen v souladu se Zásadami pro zpracování osobních archivních fondů a pro psaní jejich inventářů, platných ve shodě s prováděcí vyhláškou č. 645 zákona č. 499/2004 Sb. O archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. V rámci vnitřní skartace byly vyřazeny pomocné obálky a desky.

Stručný rozbor obsahu fondu

Velkou část fondu tvoří originální kresby F. Bidla (8 kusů) a jejich fotografické reprodukce. Další ukázky jeho prací nalezneme v rámci odeslané korespondence (novoročenky) či tisků, jako jsou především katalogy výstav a soukromé tisky. Dochoval se též soubor novinových výstřižků.

Záznam o uspořádání fondu a sestavení pomůcky

Archivní fond uspořádala a archivní pomůcku k němu sestavila Jiřina Janišová v roce 1995. Inventář rozšířila a doplnila Lucie Večerníková roku 2016. Fond je uložen pod přírůstkovým číslem AA 2847, doplněn byl o osobní fotografii Františka Bidla s přírůstkovým číslem AA 3445. Při zpracování fondu se postupovalo tak, aby byly dodrženy zásady pro zpracování písemných pozůstalostí s přihlédnutím ke specifické zpracovaného fondu.

Inv. č.	Obsah	Počet ks/ll	Časový rozsah	Př. č. AA	Č. kart.
Doklady - vlastní					
1	Rozsudek o rozvodu F. Bidla a Růženy roz. Stýblová, přiložena obálka	4 ll 1 ob.	1936	2847	1
2	Lékařské osvědčení	1 list	1944	2847	1
3	Úmrtní oznámení	1 list	1945	2847	1
4	Čestné uznání pro Františka Bidla z mezinárodní výstavy karikatur ve Vídni	1 list	1955	2847	24/14
Doklady - cizí					
5	Zápis ze schůze za účelem ustavení Kruhu přátel Františka Bidla	1 list	1945	2847	1
6	Plná moc Václava Bidla	1 list	1954	2847	1
Korespondence přijatá - jednotlivci					
7	Vojtěch Jaroslav Svoboda, 16. 5. 1944 b. m., 1944 (novoročenka, grafika)	5 ll	1944	2847	1
8	nezjištěný b. m., 10. 1. 1937, přiložen výstřížek	2 ll	1937	2847	1
Korespondence odeslaná – jednotlivci (adresáti v nominativu)					
9	Mašek Jiří s chotí [Praha, 2. 7. 1932] (pohlednice) [Praha, 31. 12. 1934] (pohlednice) [b. m., 1940] (novoročenka, grafika)	6 ll	1932-1940	2847	1
10	Resler Kamill b. m., 1941 (grafika)	2 ll	1941	2847	1
11	nezjištěný Strniště, 1943 (novoročenka, grafika s básní Jaroslava Seiferta)	2 ll	1943	2847	1
Korespondence cizí – se sběrateli kreseb Františka Bidla (adresáti v nominativu)					
12	Mašek Jiří – Sivko Václav b. m., 19. 3. 1957	1 list	1957	2847	1
13	Mašek Jiří – Staněk Josef Písek, 3. 8. 1955	1 list	1955	2847	1

14	Staněk Josef – Horáčková Emilie Písek, 9. 5. 1955	2 ll	1955	2847	1
15	Staněk Josef – Mašek Jiří b. m., b. d.	1 list	b. d.	2847	1

Korespondence cizí – mezi členy Kruhu přátel Františka Bidla

(adresáti v nominativu)

16	Horáčková Emilie – Mašek Jiří b. m., b. d.	1 list	b. d.	2847	1
17	Horáčková Emilie – nezjištěný Praha, 31. 1. 1946	1 list	1946	2847	1

Rukopisy vlastní

18	Seznam prací Františka Bidla s cenami	4 ll	b. d.	2847	1

Rukopisy cizí

19	Opisy novinových článků a kritik výstav F. Bidla z let 1932-1936	84 ll	1932-1936	2847	1
20	Jiří Mašek – podklady pro připravovanou monografii F. Bidla (osnova monografie, rukopisné poznámky s monografickými údaji, opisy novinových článků a kritik)	21 ll	1935	2847	1
21	František Halas – vzpomínka na F. Bidla při příležitosti druhého výročí jeho smrti	1 list	1947	2847	1
22	Jiří Mašek – poznámky o životě F. Bidla (sňatek, rozvod, výlety a dovolené, vojenská služba, školy, zatčení, smrt, pohřeb)	16 ll	b. d.	2847	1
23	Jiří Mašek – posmrtné články o životě a díle F. Bidla	8 ll	b. d.	2847	1
24	Jiří Mašek – seznam osob vlastních kresby F. Bidla	6 ll	b. d.	2847	1
25	Jiří Mašek – poznámky o knihách s ilustracemi F. Bidla	2 ll	b. d.	2847	1
26	Rodokmen F. Bidla zpracovaný J. Maškem	7 ll	b. d.	2847	1

Tisky

27	Seznam prací Františka Bidla s cenami z XVI. výstavy Krásné jizby	1 kus	1932	2847	1
28	Pozvánky na výstavy Františka Bidla (na některých informace o cenách jednotlivých děl)	12 ks	1932-1959	2847	1
29	Plakáty z výstav Františka Bidla	2 ks	1933, 1937	2847	24/14
30	Katalogy výstav Františka Bidla	6 ks	1933-1959	2847	1
31	100 dní vlády Eduarda I. (soukromý tisk s 15 originálními kolorovanými kresbami tuší)	1 kus	1939	2847	1
32	Codex Mejdanešis, soukromý tisk, přiloženy fotografie	1 kus	1941	2847	1

	kreseb (18 ks)				
33	Novoroční tisk - Bidlo bojující (s předmlouvou Jiřího Maška)	1 kus	1959	2847	1
Novinové výstřižky					
34	Novinové výstřižky a tiskoviny o životě a díle Františka Bidla, epigramy Jiřího Maška a Františka Bidla	49 ks	1932-1957	2847	24/14
Fotografie					
35	Fotografie přání pro manželku F. Halase (Buňčičku) od J. Seiferta, J. Zderazského a F. Bidla	19 ks	1942	2847	1
36	Fotografie kreseb Františka Bidla, přiložen seznam (2 ll)	41 ks	b. d.	2847	1
37	Osobní fotografie Františka Bidla	2 ks	b. d.	2847, 3445	1
Kresby vlastní					
38	PF 1943 (karikatura Františka Bidla, tuš, akvarel)	1 kus	1943	2847	1
39	Jan Neruda a Jaroslav Seifert před Hradčany (kresba tužkou)	1 kus	b. d.	2847	24/14
40	Básník a Músa a další erotické kresby s básněmi a poznámkami (kresby tuší)	6 ks	b. d.	2847	1

Tiráž

František Bidlo (*1895 – †1945), soupis osobního fondu

Časový rozsah fondu: 1920–1945 (1959)

Počet evidenčních jednotek: 1 karton + velké formáty

Počet inventárních jednotek: 40

Rozsah v bm: 0,12 bm

Stav ke dni: 7. 7. 2016

Jméno zpracovatele: Jiřina Janišová, Lucie Večerníková

Číslo evidenčního listu NAD: 121

Číslo evidenční pomůcky: 75

Počet stran: 7

Schválil dne: 7. 7. 2016